

Får publiceras 5.5.2025 kl. 11

Finlands Barnmorskeförbunds ställningstag på internationella barnmorskedagen: Exkludering av barnmorskor måste upphöra

Barnmorskans yrkesroll infattar vården av gravida, föderskor och familjer som har fött barn, främjande av sexuell och reproduktiv hälsa samt barnmorskearbete inom gynekologi. Barnmorskans yrkesverksamhet definieras av [EU:s yrkeskvalifikationsdirektiv \(2005/36/EG\)](#) och Internationella barnmorskeförbundets (ICM, 2024) [definition av barnmorskeyrket](#). Barnmorskeutbildningen ger färdigheter för att arbeta inom den offentliga och privata hälso- och sjukvården, den tredje sektorn och som enskild yrkesutövare.

Under de senaste årtiondena har nätverket av förlossningssjukhus i Finland minskat avsevärt. Förra året lades två förlossningsenheter ned. Förutom familjernas valmöjligheter, minskar även barnmorskornas sysselsättningsmöjligheter ytterligare. Det blir också allt svårare för studenter att genomföra till utbildningen tillhörande praktik på grund av att antalet praktikplatser har minskat, vilket kan fördröja utexamineringen.

På samma sätt har inrättandet av kombinerade mödra- och barnrådgivningar under flera decennier gjort det mycket svårare för barnmorskor att hitta arbete på rådgivningar. För att arbeta på kombinerade mödra- och barnrådgivningar krävs att barnmorskorna har en hälsovårdarexamen, vilket innebär att barnmorskorna har tre yrkeshögskoleexamina på samma nivå (sjukskötare, barnmorska, hälsovårdare). Barnmorskeutbildningen ger färdigheter för att arbeta inom mödravårds-, familjeplanerings- och preventivmedelsrådgivningar. Barnmorskor har en bred och djup kunskap om regelbunden graviditet och postnatalperiod, samt oregelbunden graviditet och postnatalperiod i samarbete med andra yrkesgrupper inom vård. Vilket är i linje med yrkeskvalifikationsdirektivet som reglerar barnmorskeutbildningen och ICM:s (2024) definition av [grundläggande kunskaper och färdigheter för barnmorskeyrket](#). Världshälsoorganisationen (WHO, 2024) [rekommenderar en övergång till barnmorskemodeller](#) där barnmorskor fungerar som den primära vårdaren för kvinnor och nyfödda från tiden före graviditeten genom graviditet, förlossning och postnatala vården, vid behov i samarbete med andra yrkesgrupper.

Det blir också allt svårare att få vård av barnmorskor inom den specialiserade sjukvården. Särskilt på gynekologiska avdelningar rekryteras andra yrkesgrupper i stället för barnmorskor. Att barnmorskor byts ut och exkluderas är också vanligt på förlossningsenheter runt om i Finland. Vid årsskiftet rapporterade [YLE](#) och [Helsingin Sanomat](#) om den bristfälliga vård som föderskor upplevde på HUS Kvinnoklinikens BB-avdelningar. Då det finns för få barnmorskor och andra yrkesgrupper ersätter dem, förbättrar det inte vårdens kvalitet eller säkerhet. Den nuvarande situationen bidrar inte till att bygga upp nya barnmorskors kompetens och engagemang samt stöder inte introduktionen av nyanställda eller en kvalitativ handledning för barnmorskestudenter.

Finlands Barnmorskeförbund kräver ett slut på exkluderingen av barnmorskor. Beslutsfattare och arbetsgivare i välfärdsområdena: stoppa marginaliseringen av utbildade, kompetenta barnmorskor och ersätta dem med andra yrkesgrupper. Sluta försämra arbetsförhållandena. Finlands regering: trygga finansieringen av social- och hälsovården i välfärdsområdena. Satsa på barnmorskor och barnmorskeyrket, detta ger effektiv vård och långsiktigt välbefinnande. Tjänstemän och arbetsgrupper på ministerierna: erkänn och stöd barnmorskornas omfattande kompetens.

Barnmorskeförbundet betonar att barnmorskorna har sin plats på mödra-, familjeplanerings- och preventivrådgivningarna, på förlossnings-, barnsängs-, neonatal- och på gynekologiska enheter. Rätten till vård av en barnmorska ska möjliggöras och ske på lika villkor. Temat för årets internationella barnmorskedag, ["Midwives: Critical in Every Crises"](#) är en läglig påminnelse om att barnmorskor är en viktig del av hälso- och sjukvården, även i nödsituationer, och är avgörande för försörjningstryggheten. Finlands barnmorskeförbund betonar att barnmorskor behöver goda verksamhetsförutsättningar för att utöva sitt yrke och för att kunna utnyttja sina färdigheter fullt ut inom alla områden av barnmorskearbetet. Att utnyttja barnmorskornas kompetens på bästa sätt lönar sig och [återbetalas många gånger om](#).

Tilläggsinformation: Päivi Oinonen, ordförande, Suomen Kättilöliitto – Finlands Barnmorskeförbund
ry paivi.oinonen@suomenkättiloitto.fi, +358 45 664 0000 www.suomenkättiloitto.fi

Suomen Kättilöliitto – Finlands barnmorskeförbund ry är barnmorskornas och barnmorskestuderandes intresseförening, grundat 1919. Barnmorskeförbundet främjar sexuell och reproduktiv hälsa, utvecklar barnmorskearbetet och ökar barnmorskornas yrkeskunskap och kompetens. Den internationella barnmorskedagen firas den 5 maj.